

Lisätietoa:

Seurakunta varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitoksen kumppanina

koulujakirkko.evl.fi
evl.fi/kasvuakatsomuksesta

Opetushallituksen ohjeita opetussuunnitelmista, perusopetuksen uskonnon ja elämäntutkimuksen järjestämisestä sekä uskonnollisista tilaisuuksista esi- ja perusopetuksessa

www.oph.fi

Ota yhteyttä:

Pohjoinen alue:

Katri Oldendorff

ext-katri.oldendorff@evl.fi, +49 151 57119137

Läntinen alue:

Heini Nikander

ext-heini.nikander@evl.fi, +49 151 65038878
15.10.2022 alk. **Anna-Maari Tölle**
anna-maari.toelle@ekir.de, +49 170 5826317

Itäinen ja Keski-Saksan alue:

Päivi Lukkari

pappi.lukkari@outlook.de, +49 173 2445479
1.11.2022 alk. **Katri Oldendorff**

Eteläinen ja lounainen alue:

Hanna Savukoski-Olli

hanna.m.savukoski@gmail.com, +49 175 7214532

Kumppanuuden korit

Kristinusko on yksi viidestä suuresta maailmanuskonnosta. Uskonnollisuus lisääntyy maailmassa tällä hetkellä monin tavoin: kristinusko leviää erityisesti Aasiassa (Kiina) ja Afrikassa kun taas islam ja buddhalaisuus löytävät yhä enemmän kannattajia Euroopassa.

Uskonnonopetuksen asema Saksan yleissivistävissä kouluissa vaihtelee osavaltioittain - monissa osavaltioissa suuri osa koululaisista jää kokonaan vaille uskonnonopetusta. Kuitenkin monikulttuurisessa ja -uskonnollisessa maailmassa elävän on tärkeä tuntea myös uskontoja ja uskonnollisia ilmiöitä pystyäkseen toimimaan luontevasti eri uskontokuntiin kuuluvien kanssa. Uskontokasvatuksen tulisi alkaa jo lapsena.

Vuonna 2017 Suomen Kirkkohallituksen kasvatuksen ja perheasiain yksikkö laati ”kumppanuuden korit” seurakuntien ja eri oppilaitosten välisen yhteistyön tukemiseksi ja edistämiseksi. Niihin sisältyvät samat periaatteet kuin Opetushallituksen päivitettyihin ohjeisiin ja taustalla on pyrkimys taata uskonnonvapauden toteutuminen varhaiskasvatuksessa, koulussa ja oppilaitoksessa.

Kumppanuuden korit luovat erilaisia yhteistyön mahdollisuuksia ja auttavat pohtimaan, millaisissa tilanteissa seurakunnat voisivat toimia koulujen ja oppilaitosten tukena ja suomalaisen kulttuurin edistäjinä monikulttuurisessa toimintaympäristössä.

Kirkkohallituksen kumppanuuden korien pohjalta olemme luoneet malleja, joita voisimme hyödyntää Saksassa suomalaisten seurakuntien ja Suomi-koulujen välisessä yhteistyössä.

Saksan suomalaiset seurakunnat Saksan Suomi-koulujen kumppaneina

rengaszfka

Suomalaisen kirkollisen työn keskus
Zentrum der finnischen kirchlichen Arbeit e. V.

Herrenhäuser Str. 12, 30419 Hannover
+49 511 2796 600, info@zfka.de
www.rengas.de

KORI I: YLEISSIVISTÄVÄ OPETUS

Sekä kirkkorakennukset että seurakunnan toiminta ovat osa länsimaista traditiota ja kulttuuria. Kirkkorakennukset ja niiden symboliikka välittävät historiaa. Monet kristinuskoon liittyvät ”ilmiöt” ovat pohjoiseurooppalaisen kulttuurin peruspilareita. Seurakunta on luonteva oppimisympäristö ja seurakunnan työntekijät voivat oman alansa asiantuntijoina tukea Suomi-koulujen katsomuskasvatusta.

Yleissivistävä opetus ei sisällä uskonnon harjoittamista.

Tarjoamme seuraavia oppimiskokonaisuuksia:

- ◆ Uskontotietouden lisääminen, erityisesti kristinuskosta mutta myös muista maailmanuskunnoista.
- ◆ Uskonnolliseen sanastoon ja ilmiöihin tutustuminen suomen kielellä.
- ◆ Agricola kirjoitetun suomen kielen isänä.
- ◆ Keskeisiin, yleissivistykseen kuuluviin Raamatun kertomuksiin tutustuminen ja keskustelu niistä (esimerkiksi luomiskertomus, vedenpaisumus, laupias samarialainen).
- ◆ Tutustuminen kirkkorakennukseen tai seurakunnan tiloihin ja siellä olevaan symboliikkaan.
- ◆ Suomalaisten juhlien juuret ja niihin liittyvät perinteet (esim. jouluperinteet, pääsiäisperinteet sekä vuoden muu juhlakalenteri).
- ◆ Kristinuskon perustuslaki: 10 käskyä / rakkauden kaksoiskäsky ja ihmisoikeuksien

KORI II: PERINTEISET JUHLAT

Monet kirkolliset juhlapyhät ovat osa suomalaista kulttuuria. Seurakunta ja papit ovat mielellään mukana juhlissa (esim. joulu- ja kevätjuhlit) ja järjestävät niitä yhteistyössä Suomi-koulujen kanssa. Seurakunnan edustaja on juhlassa läsnä kutsuvieraana ja voi toteuttaa jonkin osan juhlasta yhteisen sopimuksen mukaisesti.

- ◆ Yhteisöllisyys ja kunnioittavan läsnäolon periaate.
- ◆ Voi sisältää yksittäisen virren ja / tai Raamatun tekstin (esim. Suvivirsi, jouluevankeliumi).
- ◆ Ei ole uskonnon harjoittamista.

Uskonnonvapaus

Perusoikeus, joka sisältää vapauden uskoa, harjoittaa uskontoa ja kuulua uskonnolliseen yhteisöön (positiivinen uskonnonvapaus) sekä myös vapauden olla uskomatta, osallistumatta uskonnonharjoitukseen ja olla kuulumatta mihinkään uskonnolliseen yhteisöön (negatiivinen uskonnonvapaus).

Uskonnonharjoittaminen

Osallistumista uskontokohtaisiin riitteihin ja rituaaleihin, kuten jumalanpalvelus ja rukoileminen, sekä niiden toteuttaminen.

KORI III: USKONNOLLISET TILAISUUDET

Opetushallituksen ohjeistuksessa otetaan kantaa perustuslailliseen oikeuteen harjoittaa uskoa. Opetushallitus toteaa ohjeistuksessaan, että jokainen oppilaitos ja koulu voi itse päättää, ottaako se osaa / järjestääkö se uskonnollisia tilaisuuksia (esim. pääsiäis- tai joulukirkko). Uskonnollisiin tilaisuuksiin ei kuitenkaan voida ketään velvoittaa vasten tahtoa. Uskonnollisista tilaisuuksista pitää aina tiedottaa vanhemmille.

Suomalaiset seurakunnat järjestävät mielellään yhdessä Suomi-koulujen kanssa adventti-, joulu- tai pääsiäiskirkkoja. Kouluvuoden alussa ne voivat olla mukana järjestämässä hartaushetkeä tai jumalanpalvelusta, jossa uudet suomenkieliset siunataan opintielle.

- ◆ Uskonnolliset tilaisuudet ovat uskonnon harjoittamista positiivisen uskonnonvapauden periaatteen mukaisesti.
- ◆ Tilaisuudet suunnitellaan yhdessä.
- ◆ Tilaisuuksista tiedotetaan hyvissä ajoin koteihin (lupalaput).

KORI IV: KASVUN JA HYVINVOINNIN TUKI

Seurakunnan työntekijät ovat mielellään mukana koulujen, oppilaiden, opettajien ja vanhempien arjessa. Papit ottavat kutsusta osaa lastenleireihin ja retkiin ja ovat mukana Suomi-koulun henkilökunnan koulutuspäivissä.

- ◆ Yhteisölähtöistä ja tasavertaista kumppanuutta.
- ◆ Uskontojen ja katsomusten kirjoa kunnioittavaa